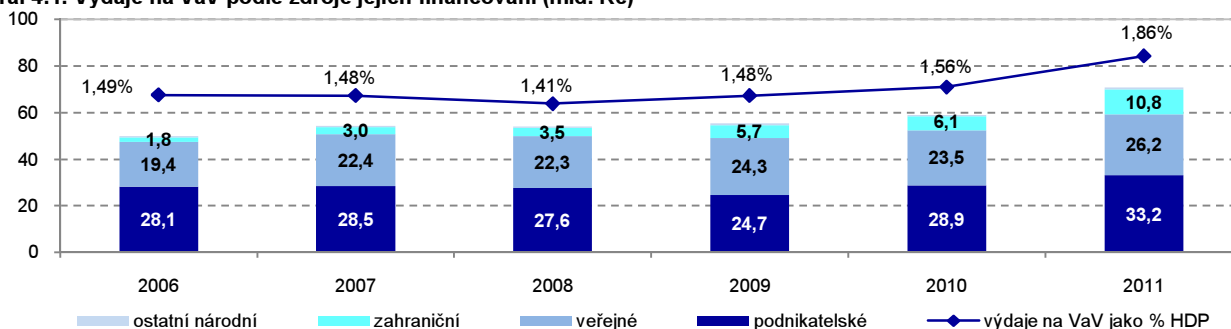

4. VÝDAJE NA VÝZKUM A VÝVOJ

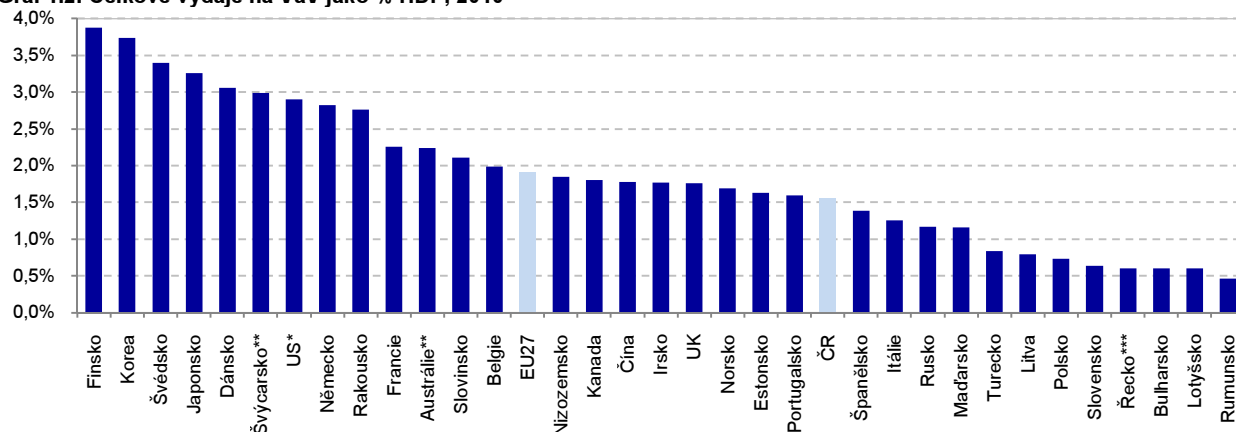
- Celkové výdaje na VaV činily v roce 2011 v České republice 70,7 mld. Kč, což znamená o pětinu (11,7 mld. Kč) více než minulý rok. Celkově bylo mezi roky 2006 a 2011 do výzkumu a vývoje v České republice investováno 343 mld. Kč, přičemž průměrný reálný meziroční nárůst výdajů na VaV mezi těmito roky činil 6,2 %. Meziroční reálný nárůst výdajů na VaV v posledním roce byl jedním z nejvýraznějších nárůstů výdajů na VaV od roku 2000. Podobný reálný nárůst byl zaznamenán pouze v roce 2005 (o 20,7 % ve stálých cenách roku 2005). K jedinému reálnému poklesu výdajů na VaV došlo v posledním desetiletí pouze v roce 2008, o 2,2 % ve stálých cenách roku 2005. Kromě absolutního nárůstu výdajů na VaV došlo v posledním roce i k relativnímu růstu výdajů na VaV, který je vyjádřen jako podíl na HDP, a to z 1,56 % v roce 2010 na 1,86 % v roce 2011.
- Po celé sledované období byly nejsilnějším zdrojem financování VaV v České republice soukromé podnikatelské zdroje. V roce 2011 bylo na VaV z podnikatelských zdrojů vydáno 33,2 mld. Kč (47 %), z veřejných zdrojů 26,2 mld. Kč (37 %), ze soukromých zahraničních zdrojů 4,7 mld. Kč (7 %) a z veřejných zahraničních zdrojů 6,1 mld. Kč (9 %). V posledním roce došlo k poklesu relativního zastoupení soukromých domácích podnikatelských zdrojů a veřejných zdrojů na úkor růstu financí na VaV z veřejných zahraničních zdrojů, které se v posledním roce zvýšily 2,7 krát.
- Stejně jako je soukromý domácí podnikatelský sektor hlavním zdrojem financování VaV prováděného na území České republiky, tak je i největším sektorem, do kterého jsou tyto finance investovány. V roce 2011 činily výdaje na VaV uskutečněné v podnikatelském sektoru 42,7 mld. Kč (60 %). V roce 2011 se druhým nejvýznamnějším sektorem provádění VaV poprvé stal sektor vysokoškolský (15,3 mld. Kč, 22 % výdajů na VaV), který předstihl sektor vládní (12,4 mld. Kč, 18 % výdajů na VaV). Zanedbatelným z hlediska provádění VaV i nadále zůstává soukromý neziskový sektor (0,4 mld. Kč).
- Z hlediska druhu nákladů byla v roce 2011 většina nákladů na VaV v kategorii běžných výdajů (84 %, 59,0 mld. Kč), ze kterých tvořily mzdové výdaje 46 % (27,0 mld. Kč) a ostatní běžné výdaje 54 % (32,0 mld. Kč). V roce 2011 činily investiční výdaje na VaV 11,7 mld. Kč, ze kterých bylo 87 % dlouhodobých hmotných výdajů (10,2 mld. Kč) a 13 % dlouhodobých nehmotných výdajů (1,5 mld. Kč).
- S dominancí podnikatelského sektoru v provádění VaV souvisí i struktura výdajů na VaV podle typu VaV činnosti, ve které převládají výdaje na experimentální vývoj. V roce 2011 bylo na experimentální vývoj vynaloženo 42 % všech výdajů na VaV (29,9 mld. Kč). Výdaje na aplikovaný výzkum v roce 2011 představovaly 32 % (22,8 mld. Kč) a výdaje na základní výzkum 26 % celkových výdajů na VaV (18,1 mld. Kč).
- Stejně jako v minulých letech i v roce 2011 bylo investováno nejvíce finančních prostředků na VaV do oblasti technických (40,8 mld. Kč, 58 %) a přírodních věd (18,1 mld. Kč, 26 %). Tyto dvě vědní oblasti byly z hlediska výdajů na VaV dominantní zejména v podnikatelském a vysokoškolském sektoru. Vládní sektor byl i nadále charakteristický převládajícím VaV v oblasti přírodních věd (65 % z výdajů na VaV v tomto sektoru).
- V regionálním členění bylo nejvíce výdajů na VaV v roce 2011 investováno v Praze (23,1 mld. Kč), ve Středočeském (14,1 mld. Kč) a v Jihomoravském kraji (11,2 mld. Kč). Naopak nejmenší výdaje na VaV byly evidovány v Karlovarském kraji (0,1 mld. Kč).
- V EU27 bylo v roce 2010 investováno do VaV celkem 235 mld. EUR, z čehož 61 % tvořily výdaje na VaV v Německu, Francii a Velké Británii. Výdaje na VaV České republiky činily jen 1 % výdajů EU27. Vyšší výdaje na VaV v absolutním vyjádření měly v roce 2010 ve Spojených státech (289 mld. EUR).
- Pro mezinárodní srovnání je výstižným ukazatelem úrovně výdajů na VaV jejich podíl na HDP. V roce 2010 v EU27 činil tento ukazatel 1,9 %. Nejvyšší podíl výdajů na VaV na HDP byl zaznamenán ve Finsku, Švédsku, Koreji, Japonsku a Dánsku (nad úroveň 3 %). Naopak nejnižší podíl na HDP byl zjištěn v Lotyšsku, Rumunsku a v Bulharsku (okolo 0,5 %). Česká republika se nacházela pod průměrem EU27.

Graf 4.1: Výdaje na VaV podle zdroje jejich financování (mld. Kč)

Tab. 4.1: Celkové výdaje na VaV v ČR, 2006–2011

	mil. Kč – běžné ceny						Struktura					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkem	49 900	54 284	54 108	55 350	59 033	70 695	100%	100%	100%	100%	100%	100%
podle zdroje financování												
Podnikatelské	28 142	28 500	27 628	24 701	28 891	33 161	56%	53%	51%	45%	49%	47%
Veřejné	19 445	22 362	22 342	24 301	23 539	26 179	39%	41%	41%	44%	40%	37%
Soukromé zahraniční	1 065	2 074	2 542	4 431	3 926	4 671	2%	4%	5%	8%	7%	7%
Veřejné zahraniční	721	925	964	1 305	2 216	6 093	1%	2%	2%	2%	4%	9%
Ostatní národní	528	423	631	612	461	591	1%	1%	1%	1%	1%	1%
podle sektoru provádění VaV												
Podnikatelský	32 470	33 620	33 486	33 218	36 623	42 658	65%	62%	62%	60%	62%	60%
Vládní	9 309	11 306	11 325	11 836	11 469	12 403	19%	21%	21%	21%	19%	18%
Vysokoškolský	7 918	9 158	9 090	10 022	10 616	15 288	16%	17%	17%	18%	18%	22%
Soukromý neziskový	204	199	208	274	324	345	0%	0%	0%	0%	1%	0%
podle typu VaV činnosti												
Základní výzkum	14 630	16 152	16 288	16 918	15 860	18 050	29%	30%	30%	31%	27%	26%
Aplikovaný výzkum	12 011	13 803	14 350	13 310	17 870	22 759	24%	25%	27%	24%	30%	32%
Experimentální vývoj	23 259	24 329	23 470	25 122	25 303	29 886	47%	45%	43%	45%	43%	42%
podle vědních oblastí												
Přírodní vědy	10 991	13 755	12 788	13 512	14 398	18 055	22%	25%	24%	24%	24%	26%
Technické vědy	27 240	31 022	31 368	31 276	33 994	40 782	55%	57%	58%	57%	58%	58%
Lékařské vědy	6 894	4 303	4 343	4 996	4 758	4 999	14%	8%	8%	9%	8%	7%
Zemědělské vědy	1 867	1 988	2 014	2 124	1 941	2 288	4%	4%	4%	4%	3%	3%
Sociální vědy	1 683	1 781	2 033	1 684	2 068	2 625	3%	3%	4%	3%	4%	4%
Humanitní vědy	1 225	1 434	1 563	1 758	1 874	1 946	2%	3%	3%	3%	3%	3%
podle krajů ČR												
Praha	19 186	22 914	22 481	20 906	20 998	23 180	38%	42%	42%	38%	36%	33%
Středočeský	8 525	10 560	9 782	10 051	11 900	14 082	17%	19%	18%	18%	20%	20%
Jihočeský	1 713	1 787	1 967	2 123	2 116	2 169	3%	3%	4%	4%	4%	3%
Plzeňský	1 334	1 394	1 767	1 599	2 295	3 130	3%	3%	3%	3%	4%	4%
Karlovarský	71	78	98	92	106	124	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ústecký	588	692	808	652	696	784	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Liberecký	1 483	1 312	1 517	1 329	1 449	1 861	3%	2%	3%	2%	2%	3%
Královéhradecký	985	1 268	1 213	1 651	1 568	1 675	2%	2%	2%	3%	3%	2%
Pardubický	1 932	2 018	2 002	1 939	2 228	2 564	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Vysočina	517	538	698	646	743	780	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Jihomoravský	5 057	5 726	6 047	8 127	8 411	11 170	10%	11%	11%	15%	14%	16%
Olomoucký	1 328	1 511	1 433	1 620	1 599	2 126	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Zlínský	1 646	1 721	1 633	1 583	1 809	2 109	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Moravskoslezský	5 535	2 765	2 661	3 030	3 114	4 941	11%	5%	5%	5%	5%	7%

Graf 4.2: Celkové výdaje na VaV jako % HDP, 2010

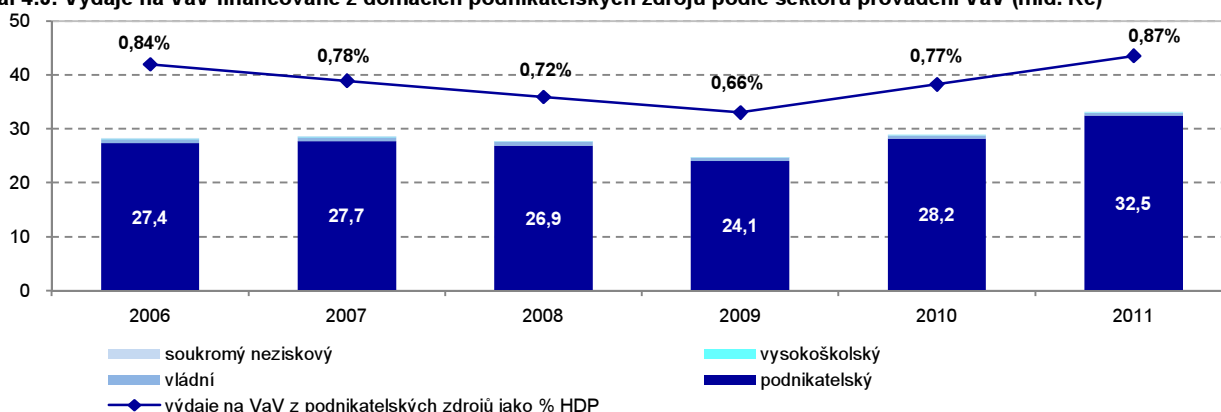
** Údaje za rok 2009; * Údaje za rok 2008; *** Údaj za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 2012–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

4.1. Výdaje na výzkumu a vývoj financované z domácích podnikatelských zdrojů

- I přes relativní pokles v posledním roce jsou výdaje na VaV pocházející ze soukromých podnikatelských zdrojů nejdůležitějším zdrojem financování VaV. Jejich výše v roce 2011 činila 33,2 mld. Kč, což představovalo 47 % z celkových výdajů na VaV v České republice. Oproti roku 2006 kleslo relativní zastoupení podnikatelských zdrojů na financování VaV o desetinu, i když jejich reálný nárůst v období 2006-2011 činil 2,4 % ročně (ve stálých cenách roku 2005).
- Výdaje na VaV financované z podnikatelských zdrojů směřovaly po celé sledované období především zpátky do podnikatelského sektoru (98 % výdajů na VaV z podnikatelských zdrojů v roce 2011), kde představovaly nejvýznamnější způsob financování VaV (76 % výdajů na VaV v podnikatelském sektoru v roce 2011). V roce 2011 bylo do výzkumných a vývojových činností v podnikatelském sektoru investováno z domácích podnikatelských zdrojů 32,5 mld. Kč, ze kterých většina pocházela z vlastních zdrojů jednotlivých podniků (30,3 mld. Kč, 93 %) a pouze malá část z podnikatelských zdrojů jiných podniků (2,2 mld. Kč, 7 %).
- Z hlediska druhu pracoviště podnikatelského sektoru bylo utraceno (proinvestováno) nejvíce peněz z podnikatelských zdrojů určených na provádění VaV v zahraničních afilacích (65 %, 21,5 mld. Kč). Z hlediska velikosti podniků směřovalo 70 % podnikatelských zdrojů na VaV do velkých podniků s počtem zaměstnanců vyšším než 250 (23,1 mld. Kč).
- Do vládního sektoru bylo v roce 2011 investováno 1,2 % z celkových soukromých domácích podnikatelských zdrojů určených na VaV (0,4 mld. Kč). Tyto finanční částky byly zaměřeny na podporu VaV především v ústavech Akademie věd ČR (0,3 mld. Kč) a v ostatních resortních výzkumných organizacích (0,1 mld. Kč). Z hlediska vědních oblastí plynula v tomto sektoru polovina podnikatelských zdrojů do oblastí přírodních věd (0,2 mld. Kč).
- Výdaje z podnikatelských zdrojů věnované na výzkum a vývoj na vysokých školách představovaly v roce 2011 jen 156 mil. Kč (0,5 % z celkových podnikatelských zdrojů na VaV). Velmi nízké toky finančních prostředků na VaV z podnikatelských zdrojů do vysokoškolského sektoru jsou pro Českou republiku charakteristické po celé sledované období. Podnikatelské zdroje investované do VaV ve vysokoškolském sektoru směřovaly téměř výhradně do veřejných a státních vysokých škol (154 mil. Kč). Z hlediska vědních oblastí bylo ve vysokoškolském sektoru na VaV utraceno 48 % soukromých domácích podnikatelských zdrojů v technických vědách a 44 % v přírodních vědách.
- Celkově (bez ohledu na sektor provádění VaV) byla převážná část podnikatelských zdrojů (82 %) investována do oblastí technických věd (27,1 mld. Kč), což v souvislosti s toky soukromých podnikatelských zdrojů do jednotlivých sektorů provádění VaV není překvapivé.
- Z hlediska regionálního členění bylo v roce 2011 nejvíce prostředků na VaV z podnikatelských zdrojů investováno ve Středočeském kraji (12,2 mld. Kč) a v Praze (5,2 mld. Kč). Tyto dva kraje byly z hlediska velikosti výdajů na VaV z podnikatelských zdrojů po celé sledované období nejdůležitějšími regiony i přesto, že v Praze došlo v roce 2009 k výraznému poklesu podnikatelských zdrojů na VaV (ze 7,2 mld. Kč v roce 2008 na 5 mld. Kč v roce 2009).
- Ve státech EU27 bylo v roce 2009 z podnikatelských zdrojů investováno do VaV 120 mld. EUR, což znamenalo téměř o třetinu méně výdajů než v USA a vyjádřeno podílem na HDP 1 %. Podíl podnikatelských zdrojů z celkových výdajů na VaV byl v roce 2009 nejvyšší v Japonsku, Číně a Koreji (více než 70 %). Česká republika se svým podílem 45 % byla pod průměrem EU27 (53 %). Nejmenší podíl výdajů na VaV financovaných z podnikatelských zdrojů se vyskytoval v Polsku, Litvě a v Rusku (méně než 30 %).

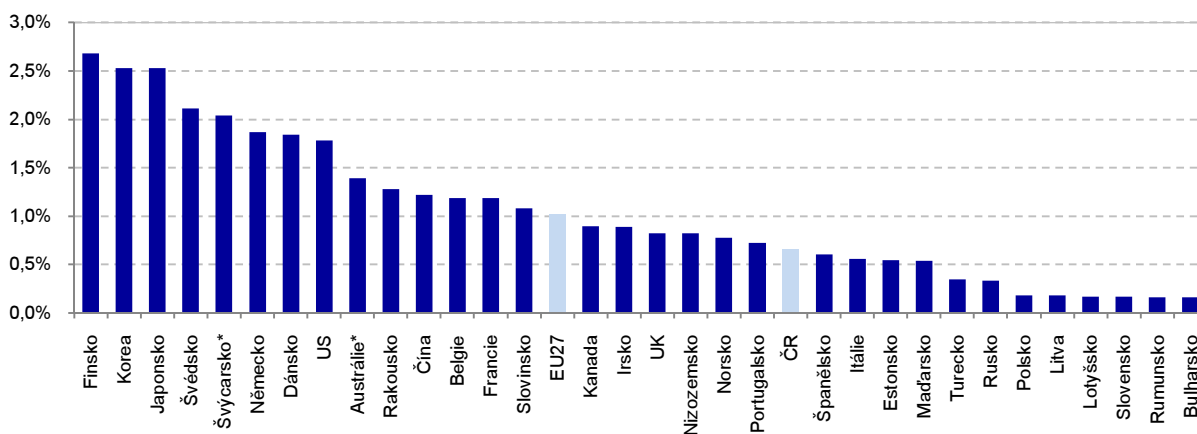
Graf 4.3: Výdaje na VaV financované z domácích podnikatelských zdrojů podle sektoru provádění VaV (mld. Kč)

Tab. 4.2: Výdaje na VaV financované z domácích podnikatelských zdrojů v ČR, 2006–2011

	mil. Kč – běžné ceny						struktura					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkem	28 142	28 500	27 628	24 701	28 891	33 161	100%	100%	100%	100%	100%	100%
podle sektoru provádění VaV												
Podnikatelský	27 357	27 669	26 887	24 079	28 176	32 485	97%	97%	97%	97%	98%	98%
Domácí subjekty	9 045	10 439	8 654	8 281	10 652	10 948	32%	37%	31%	34%	37%	33%
Veřejné	768	948	1 552	1 348	1 276	1 082	3%	3%	6%	5%	4%	3%
Soukromé	8 277	9 491	7 102	6 933	9 376	9 866	29%	33%	26%	28%	32%	30%
Zahraniční afilice	18 312	17 230	18 232	15 798	17 524	21 537	65%	60%	66%	64%	61%	65%
Vládní	717	755	666	492	544	427	3%	3%	2%	2%	2%	1%
Akademie věd ČR	418	479	320	235	295	304	1%	2%	1%	1%	1%	1%
Resortní výz. prac.	264	217	268	234	221	103	1%	1%	1%	1%	1%	0%
Knihovny, archivy, muzea	34	58	78	18	24	19	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ostatní pracoviště	1	0	0	5	5	1	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Vysokoškolský	55	67	57	106	113	156	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Veřejné a státní VŠ	48	52	50	85	112	154	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Fakultní nemocnice	6	12	4	17	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Soukromé VŠ, VOS	0	3	3	4	1	2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Soukromý neziskový	14	8	19	23	57	93	0%	0%	0%	0%	0%	0%
podle vědních oblastí												
Přírodní vědy	3 089	3 990	2 879	2 705	3 300	3 778	11%	14%	10%	11%	11%	11%
Technické vědy	20 242	22 523	22 440	19 878	23 360	27 109	72%	79%	81%	80%	81%	82%
Lékařské vědy	4 264	1 320	1 425	1 358	1 332	1 179	15%	5%	5%	5%	5%	4%
Zemědělské vědy	332	326	423	424	354	437	1%	1%	2%	2%	1%	1%
Sociální vědy	120	146	256	210	410	557	0%	1%	1%	1%	1%	2%
Humanitní vědy	95	195	206	126	135	101	0%	1%	1%	1%	0%	0%
podle krajů ČR												
Praha	7 130	8 075	7 244	5 003	5 173	5 245	25%	28%	26%	20%	18%	16%
Středočeský	7 158	9 238	8 203	8 345	10 073	12 203	25%	32%	30%	34%	35%	37%
Jihočeský	957	865	909	464	506	585	3%	3%	3%	2%	2%	2%
Plzeňský	776	797	1 146	978	1 589	1 982	3%	3%	4%	4%	5%	6%
Karlovarský	63	66	60	81	99	102	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ústecký	363	399	510	382	442	430	1%	1%	2%	2%	2%	1%
Liberecký	1 144	945	1 171	804	881	917	4%	3%	4%	3%	3%	3%
Královéhradecký	545	696	776	875	853	900	2%	2%	3%	4%	3%	3%
Pardubický	1 402	1 443	1 433	1 248	1 459	1 580	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Vysočina	369	340	479	436	416	517	1%	1%	2%	2%	1%	2%
Jihomoravský	1 657	2 074	2 228	2 385	3 558	4 114	6%	7%	8%	10%	12%	12%
Olomoucký	694	719	684	798	692	842	2%	3%	2%	3%	2%	3%
Zlínský	1 260	1 138	1 082	981	1 194	1 305	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Moravskoslezský	4 622	1 703	1 704	1 921	1 956	2 439	16%	6%	6%	8%	7%	7%

Graf 4.4: Výdaje na VaV financované z podnikatelských zdrojů jako podíl na HDP, 2009 (%)

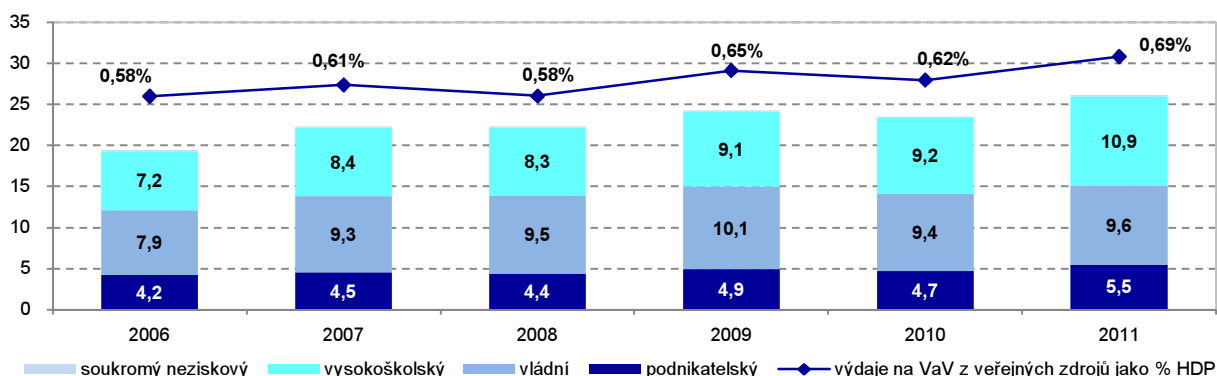
* Údaje za rok 2008

Zdroj: OECD MSTI 2012–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

4.2. Výdaje na výzkumu a vývoj financované z veřejných domácích zdrojů

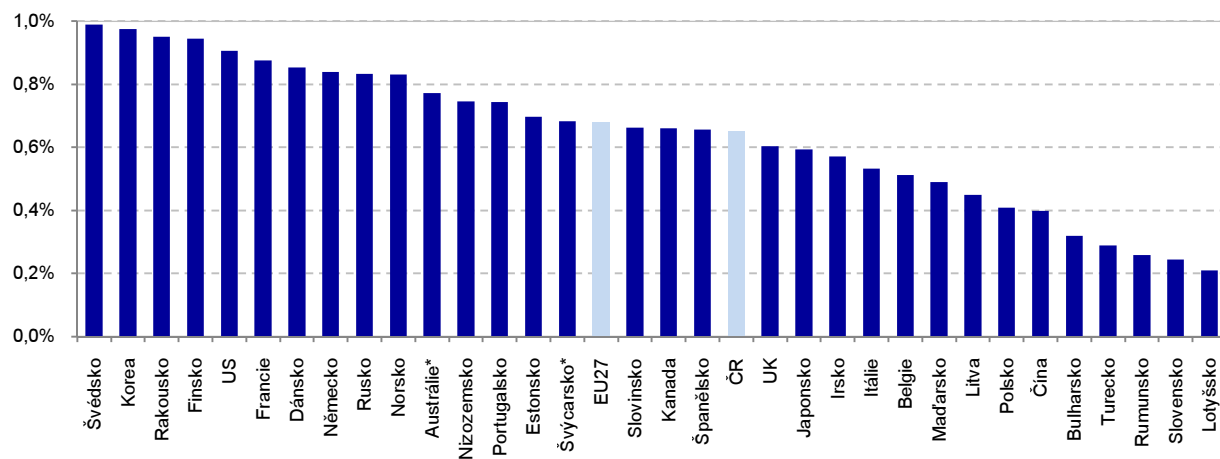
- V roce 2011 činily v České republice výdaje na VaV financované z domácích veřejných zdrojů 26,2 mld. Kč, což představovalo 37 % z celkových výdajů na VaV. Veřejné zdroje byly po celé sledované období druhým nejvýznamnějším zdrojem financování VaV v České republice. Mezi roky 2006 a 2011 bylo na VaV z veřejných zdrojů vydáno téměř 112 mld. Kč a jejich průměrný reálný meziroční nárůst činil 5,2 %. Po jejich reálném i nominálním poklesu v roce 2010 veřejné výdaje na VaV v roce 2011 opět znovu vzrostly o 11,2 % v běžných cenách a o 12,0 % ve stálých cenách roku 2005.
- Mezi roky 2006 až 2010 byla největší část veřejných zdrojů na VaV alokována vždy do vládního sektoru (okolo 40 %) následovaného sektorem vysokoškolským. V roce 2011 se ale pořadí těchto dvou sektorů provádění VaV obrátilo a nejvíce prostředků na VaV z veřejných zdrojů bylo alokováno ve vysokoškolském sektoru (10,5 mld. Kč, 42 %). Ve vládním sektoru činily v roce 2011 výdaje na VaV z veřejných zdrojů 7,4 mld. Kč (37 %) a v podnikatelském sektoru 5,5 mld. Kč (21 %), což je v porovnání s původními členskými státy EU27 relativně vysoký podíl.
- V podnikatelském sektoru bylo v roce 2011 alokováno z veřejných zdrojů 70 % do soukromých domácích podniků (4,7 mld. Kč), 15 % do veřejných podniků (0,8 mld. Kč) a 15 % do zahraničních afiliací (0,8 mld. Kč). Z hlediska velikosti podniků byla největší část veřejných zdrojů alokována do velkých podniků s počtem zaměstnanců vyšším než 250 (2,3 mld. Kč). Z hlediska ekonomických činností bylo nejvíce finančních prostředků na VaV z veřejných zdrojů věnováno podnikům s převažující ekonomickou činností výzkum a vývoj (CZ-NACE 72) (1,4 mld. Kč, tj. 26 % z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru) a podnikům, které se zabývají činnostmi v IT (0,7 mld. Kč, tj. 13 % z veřejných zdrojů v podnikatelském sektoru).
- Většina výdajů na VaV z veřejných zdrojů ve vládním sektoru směřovala po celé sledované období do ústavů Akademie věd ČR. V roce 2011 bylo v ústavech Akademie věd ČR utraceno 7,4 mld. Kč z veřejných zdrojů (28 % z celkových veřejných zdrojů). Do resortních výzkumných institucí bylo v roce 2011 alokováno 6 % z celkových veřejných zdrojů (1,6 mld. Kč) a do knihoven, archivů nebo muzeí putovalo 1 % z celkových veřejných zdrojů (0,3 mld. Kč). Z hlediska vědních oblastí bylo ve vládním sektoru investováno z veřejných zdrojů nejvíce prostředků na VaV v oblasti přírodních věd (62 %, 6,0 mld. Kč) a dále pak do oblastí technických a humanitních věd (shodně 10 %, 0,9 mld. Kč).
- Není překvapivé, že ve vysokoškolském sektoru bylo alokováno nejvíce prostředků na VaV z veřejných zdrojů do veřejných a státních vysokých škol (95 %, 10,9 mld. Kč). Fakultní nemocnice získaly v roce 2011 na svůj VaV z veřejných zdrojů 0,5 mld. Kč (4 %). Výzkum a vývoj financovaný z veřejných zdrojů byl ve vysokoškolském sektoru prováděn nejčastěji v oblasti technických věd (3,6 mld. Kč, 33 %), přírodních věd (3,2 mld. Kč, 29 %) a v oblasti lékařských věd (1,9 mld. Kč, 17 %).
- V regionálním členění byla z hlediska velikosti veřejných výdajů na VaV po celé sledované období dominantní Praha, neboť zde se nachází sídlo většiny ústavů Akademie věd ČR a vysokých škol. V roce 2011 bylo v Praze z veřejných zdrojů na VaV alokováno 13,7 mld. Kč, což znamenalo 52 % veřejných výdajů na VaV.
- V roce 2009 činily veřejné výdaje na VaV v EU27 celkem 80 mld. EUR, což představovalo 35 % z celkových výdajů investovaných na VaV. Podíl veřejných zdrojů na celkových výdajích na VaV byl nejvyšší v Rusku (66 %), Bulharsku (61 %) a Polsku (60 %). Naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v Japonsku (18 %), v Číně (23 %) nebo ve Finsku (24 %). V průměru v EU27 činily v roce 2009 výdaje na VaV z veřejných zdrojů jako podíl na HDP 0,7 %. Česká republika byla se svým podílem veřejných zdrojů na HDP rovnajícím se 0,7 % na úrovni EU27.

Graf 4.5: Výdaje na VaV financované z veřejných domácích zdrojů podle sektoru provádění VaV (mld. Kč)

Tab. 4.3: Výdaje na VaV financované z veřejných domácích zdrojů v ČR, 2006–2011

	mil. Kč – běžné ceny						struktura					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkem	19 445	22 362	22 342	24 301	23 539	26 179	100%	100%	100%	100%	100%	100%
podle sektoru provádění VaV												
Podnikatelský	4 226	4 502	4 411	4 911	4 712	5 451	22%	20%	20%	20%	20%	21%
Domácí subjekty	3 815	3 932	3 542	4 025	4 116	842	20%	18%	16%	17%	17%	18%
Veřejné	820	942	1 048	1 191	1 086	3 834	4%	4%	5%	5%	5%	3%
Soukromé	2 995	2 990	2 494	2 835	3 030	774	15%	13%	11%	12%	13%	15%
Zahraniční afilice	411	570	868	886	596	9 622	2%	3%	4%	4%	3%	3%
Vládní	7 886	9 312	9 513	10 117	9 406	7 361	41%	42%	43%	42%	40%	37%
Akademie věd ČR	5 443	7 021	7 164	7 712	6 973	1 572	28%	31%	32%	32%	30%	28%
Resortní výz. prac.	1 669	1 496	1 556	1 448	1 631	330	9%	7%	7%	6%	7%	6%
Knihovny, archivy, muzea	268	321	341	504	465	360	1%	1%	2%	2%	2%	1%
Ostatní pracoviště	506	474	452	453	337	10 947	3%	2%	2%	2%	1%	1%
Vysokoškolský	7 166	8 387	8 256	9 076	9 216	10 451	37%	38%	37%	37%	39%	42%
Veřejné a státní VŠ	6 837	7 965	7 890	8 485	8 791	478	35%	36%	35%	35%	37%	40%
Fakultní nemocnice	318	411	354	571	402	17	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Soukromé VŠ, VOS	11	11	11	20	23	160	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Soukromý neziskový	168	161	162	197	204	160	1%	1%	1%	1%	1%	1%
podle vědních oblastí												
Přírodní vědy	6 899	8 392	8 546	9 203	9 029	10 622	35%	38%	38%	38%	38%	41%
Technické vědy	6 170	6 955	6 795	7 446	7 085	7 632	32%	31%	30%	31%	30%	29%
Lékařské vědy	2 355	2 744	2 527	3 145	2 791	3 095	12%	12%	11%	13%	12%	12%
Zemědělské vědy	1 494	1 584	1 544	1 613	1 543	1 563	8%	7%	7%	7%	7%	6%
Sociální vědy	1 429	1 491	1 601	1 301	1 424	1 500	7%	7%	7%	5%	6%	6%
Humanitní vědy	1 099	1 196	1 330	1 592	1 667	1 766	6%	5%	6%	7%	7%	7%
podle krajů ČR												
Praha	10 674	12 581	12 570	13 264	12 552	13 694	55%	56%	56%	55%	53%	52%
Středočeský	1 223	1 224	1 307	1 411	1 414	1 529	6%	5%	6%	6%	6%	6%
Jihočeský	716	879	992	1 051	1 042	836	4%	4%	4%	4%	4%	3%
Plzeňský	493	546	569	569	601	676	3%	2%	3%	2%	3%	3%
Karlovarský	7	11	38	3	5	4	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ústecký	208	231	228	247	237	236	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Liberecký	328	355	338	461	457	662	2%	2%	2%	2%	2%	3%
Královéhradecký	406	536	403	570	506	555	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Pardubický	444	457	446	541	545	619	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Vysočina	135	149	140	133	154	150	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Jihomoravský	3 035	3 207	3 279	3 835	3 881	4 449	16%	14%	15%	16%	16%	17%
Olomoucký	561	720	678	744	788	1 029	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Zlínský	374	449	452	500	436	480	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Moravskoslezský	840	1 017	903	973	921	1 259	4%	5%	4%	4%	4%	5%

Graf 4.6: Výdaje na VaV financované z veřejných zdrojů jako podíl na HDP, 2009 (%)

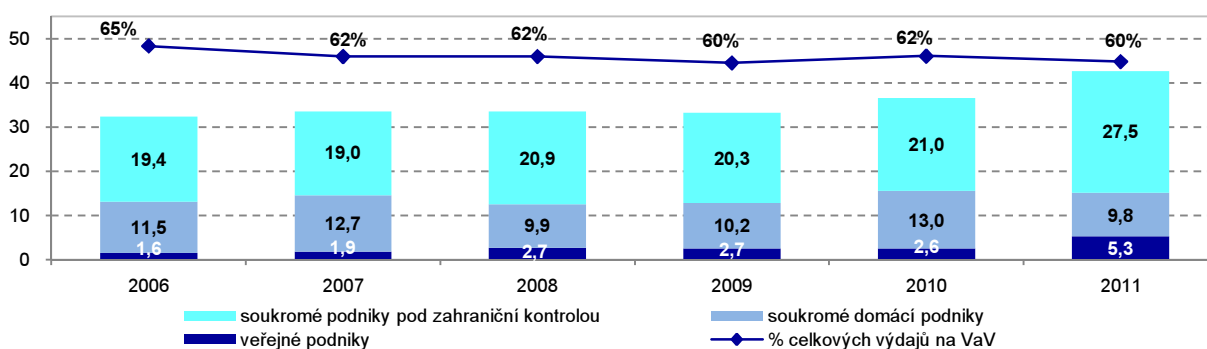
* Údaje za rok 2008

Zdroj: OECD MSTI 2012–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

4.3. Výdaje na výzkum a vývoj uskutečněné v podnikatelském sektoru

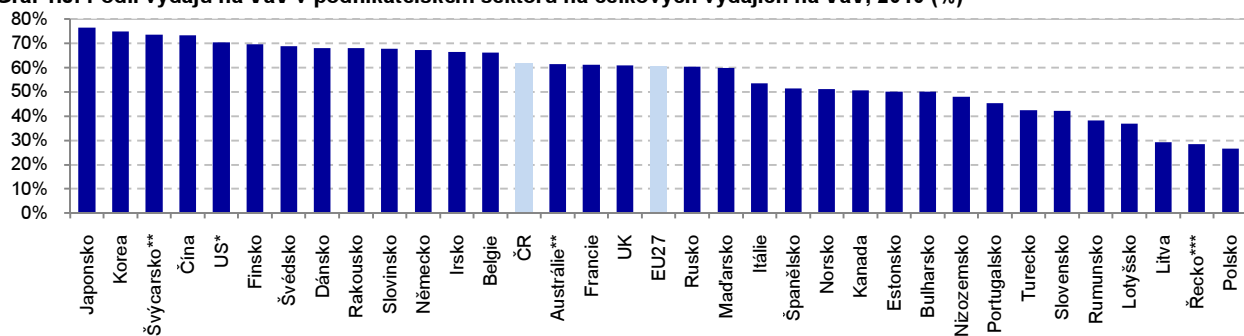
- Podnikatelský sektor zůstal i v roce 2011 nejdůležitějším sektorem provádění VaV v České republice. Na výzkumné a vývojové aktivity bylo v tomto sektoru v posledním roce vydáno 42,7 mld. Kč, což představovalo 60 % z celkových výdajů na VaV. V posledních pěti letech bylo na VaV v podnikatelském sektoru vydáno téměř 170 mld. Kč. Výdaje na VaV v tomto období rostly ročně reálně v průměru o 4,6 %. Po poklesech výdajů na VaV v tomto sektoru v letech 2008 a 2009 (reálně o 2,3 %, resp. o 2,7 %), došlo v letech 2010 a 2011 opět k jejich reálnému nárůstu o 12,2 %, resp. o 17,3 %.
- Po celé sledované období bylo financování VaV v podnikatelském sektoru v režii samotných podniků. Do roku 2008 činil podíl domácích podnikatelských zdrojů na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru více než 80 %. V roce 2009 však došlo k poklesu jejich podílu na 73 % a v roce 2010 k jejich opětovnému nárůstu na 77 %. V roce 2011 se tento podíl nezměnil. Druhým nejvýznamnějším zdrojem financování VaV v podnikatelském sektoru byly veřejné domácí zdroje, které v roce 2011 činily 5,5 mld. Kč (13 %). Od roku 2005 rostl podíl výdajů na VaV zejména ze zahraničních zdrojů, v roce 2011 již tvořily 11 % (4,7 mld. Kč).
- Většina výdajů na VaV v podnikatelském sektoru byla v posledních pěti letech investována v zahraničních afilacích. V roce 2011 výdaje na VaV v těchto podnicích dosáhly 25,7 mld. Kč (60 %). V soukromých domácích podnicích tvořily v roce 2011 výdaje na VaV 35 % (14,9 mld. Kč) a ve veřejných podnicích 5 % (2,0 mld. Kč).
- Po celé sledované období byla největší část výdajů na VaV užitá ve velkých podnicích (64 % v roce 2011, 27,5 mld. Kč). Podniky střední velikosti a malé podniky byly na výdajích na VaV v roce 2011 zastoupeny 23 % (9,8 mld. Kč), resp. 12 % (5,3 mld. Kč).
- Není překvapením, že v podnikatelském sektoru převažují výdaje na VaV do experimentálního vývoje (65 % v roce 2011, 27,5 mld. Kč). Druhým nejčastějším typem prováděného výzkumu je aplikovaný výzkum (33 % v roce 2011, 14,2 mld. Kč). Naopak nejméně byl zastoupen základní výzkum, který v roce 2010 tvořil kolem 4 % výdajů na VaV (1,6 mld. Kč).
- Z hlediska druhu nákladů byla většina výdajů na VaV v podnikatelském sektoru běžných výdajů (88 %, 37,2 mld. Kč), ze kterých tvořily mzdové náklady 42 %. Investiční výdaje na VaV v roce 2011 činily 5,4 mld. Kč a byly z 86 % tvořeny investicemi do dlouhodobého hmotného majetku.
- Stejně jako v minulých letech tak i v roce 2011 převažovaly z hlediska ekonomických činností výdaje na VaV investované do zpracovatelského průmyslu (64 %, 27,5 mld. Kč), ze kterého bylo nejvíce VaV činností podpořeno v automobilovém průmyslu (11,9 mld. Kč, 28 % výdajů na VaV v podnikatelském sektoru) a ve strojírenském průmyslu (3,3 mld. Kč, 8 % výdajů na VaV v podnikatelském sektoru).
- V podnicích, které měly VaV jako svoji hlavní ekonomickou činnost (CZ-NACE 72), činily výdaje na VaV v roce 2011 5,0 mld. Kč (12 % výdajů na VaV v podnikatelském sektoru). Druhou nejvýznamnější oblastí ve službách z hlediska velikosti výdajů na VaV byly v roce 2011 činnosti v oblasti IT (4,4 mld. Kč, 10 % výdajů na VaV v podnikatelském sektoru).
- Od roku 2009 je největší část výdajů na VaV v podnikatelském sektoru investována ve Středočeském kraji (13 mld. Kč v roce 2011, 31 %), dále pak v Praze (8,5 mld. Kč v roce 2011, 20 %) a v Jihomoravském kraji (5,4 mld. Kč v roce 2011, 13 %).
- V EU27 bylo v roce 2010 v podnikatelském sektoru celkem do VaV investováno 143 mld. EUR, což bylo o téměř 60 mld. EUR (43 %) méně než v USA. Podíl výdajů podnikatelského sektoru na celkových výdajích na VaV byl nejvyšší v zemích jako Japonsko, Korea, Švýcarsko a Čína (okolo 75 %). Naopak nejnižší zastoupení podnikatelského sektoru na VaV bylo zaznamenáno v Litvě, Řecku a Polsku (méně než 30 %).

Graf 4.7: Výdaje na VaV uskutečněné v podnikatelském sektoru podle druhu pracoviště (mld. Kč)

Tab. 4.4: Výdaje na VaV uskutečněné v podnikatelském sektoru v ČR, 2006–2011

	mil. Kč – běžné ceny						struktura					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkem	32 470	33 620	33 486	33 218	36 623	42 658	100%	100%	100%	100%	100%	100%
podle zdroje financování												
Podnikatelské	27 357	27 669	26 887	24 079	28 176	32 485	84%	82%	80%	72%	77%	76%
Veřejné	4 226	4 502	4 411	4 911	4 712	5 451	13%	13%	13%	15%	13%	13%
Zahraniční	844	1 404	2 143	4 181	3 705	4 705	3%	4%	6%	13%	10%	11%
Soukromé	729	1 233	1 911	3 740	2 828	3 399	2%	4%	6%	11%	8%	8%
Veřejné	115	170	232	441	877	1 306	0%	1%	1%	1%	2%	3%
Ostatní národní	43	45	45	46	30	18	0%	0%	0%	0%	0%	0%
podle typu VaV činnosti												
Základní výzkum	2 692	1 654	1 976	1 632	1 392	913	8%	5%	6%	5%	4%	2%
Aplikovaný výzkum	7 458	8 365	8 786	7 044	10 935	14 214	23%	25%	26%	21%	30%	33%
Experimentální vývoj	22 320	23 601	22 724	24 542	24 297	27 532	69%	70%	68%	74%	66%	65%
podle velikosti podniků												
Malé (0-49 zam.)	2 995	3 327	3 570	4 056	4 125	5 321	9%	10%	11%	12%	11%	12%
Střední (50-249 zam.)	6 635	7 762	8 607	9 004	9 799	9 835	20%	23%	26%	27%	27%	23%
Velké (250 a více)	22 839	22 531	21 308	20 157	22 699	27 502	70%	67%	64%	61%	62%	64%
podle subsektoru												
Domácí ek. subjekty	13 119	14 659	12 576	12 877	15 575	16 927	40%	44%	38%	39%	43%	40%
Veřejné	1 601	1 913	2 724	2 670	2 594	2 039	5%	6%	8%	8%	7%	5%
Soukromé	11 518	12 747	9 853	10 207	12 981	14 888	35%	38%	29%	31%	35%	35%
Zahraniční afilace	19 351	18 960	20 909	20 340	21 049	25 731	60%	56%	62%	61%	57%	60%
podle odvětvových sekcí												
Zemědělství	158	181	182	167	166	133	0%	1%	1%	1%	0%	0%
Zpracovatelský průmysl	22 282	20 756	20 837	20 561	23 133	27 462	69%	62%	62%	62%	63%	64%
Ostatní prům. a staveb.	473	472	475	527	555	503	1%	1%	1%	2%	2%	1%
Informační a komunikační činnosti	2 818	3 258	3 816	3 817	4 098	4 958	9%	10%	11%	11%	11%	12%
Architekt. a inženýrské čin.; technické zk.a anal.	870	904	1 123	1 254	1 514	1 911	3%	3%	3%	4%	4%	4%
Výzkum a vývoj	3 885	4 847	4 519	4 569	4 785	5 020	12%	14%	13%	14%	13%	12%
Ostatní služby	1 982	3 202	2 534	2 322	2 372	2 671	6%	10%	8%	7%	6%	6%
podle krajů ČR												
Praha	8 855	10 069	9 733	7 520	7 812	8 502	27%	30%	29%	23%	21%	20%
Středočeský	7 450	9 565	8 751	8 970	10 843	13 012	23%	28%	26%	27%	30%	31%
Jihočeský	906	924	984	1 074	1 039	1 250	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Plzeňský	915	942	1 276	1 170	1 780	2 378	3%	3%	4%	4%	5%	6%
Karlovarský	67	74	96	91	104	123	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ústecký	495	574	677	511	531	629	2%	2%	2%	2%	1%	1%
Liberecký	1 301	1 070	1 319	1 091	1 181	1 155	4%	3%	4%	3%	3%	3%
Královéhradecký	622	817	865	1 173	1 167	1 205	2%	2%	3%	4%	3%	3%
Pardubický	1 705	1 792	1 792	1 698	1 979	2 206	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Vysočina	504	522	680	634	731	765	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Jihomoravský	2 346	2 791	3 087	4 610	4 565	5 429	7%	8%	9%	14%	12%	13%
Olomoucký	853	923	833	966	854	1 061	3%	3%	2%	3%	2%	2%
Zlínský	1 538	1 576	1 443	1 400	1 665	1 917	5%	5%	4%	4%	5%	4%
Moravskoslezský	4 911	1 981	1 950	2 309	2 371	3 025	15%	6%	6%	7%	6%	7%

Graf 4.8: Podíl výdajů na VaV v podnikatelském sektoru na celkových výdajích na VaV, 2010 (%)

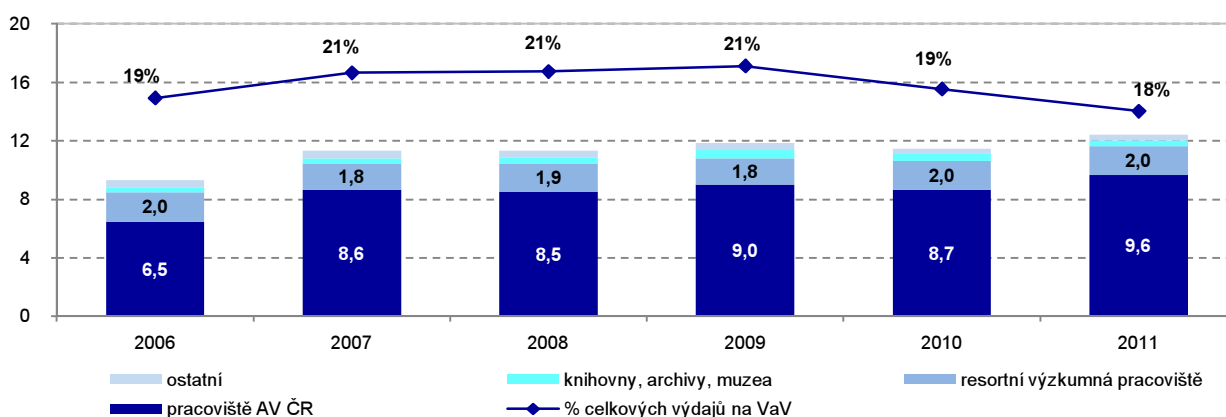
* Údaje za rok 2009; ** Údaje za rok 2008; *** Údaj za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 20010–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

4.4. Výdaje na výzkum a vývoj uskutečněné ve vládním sektoru

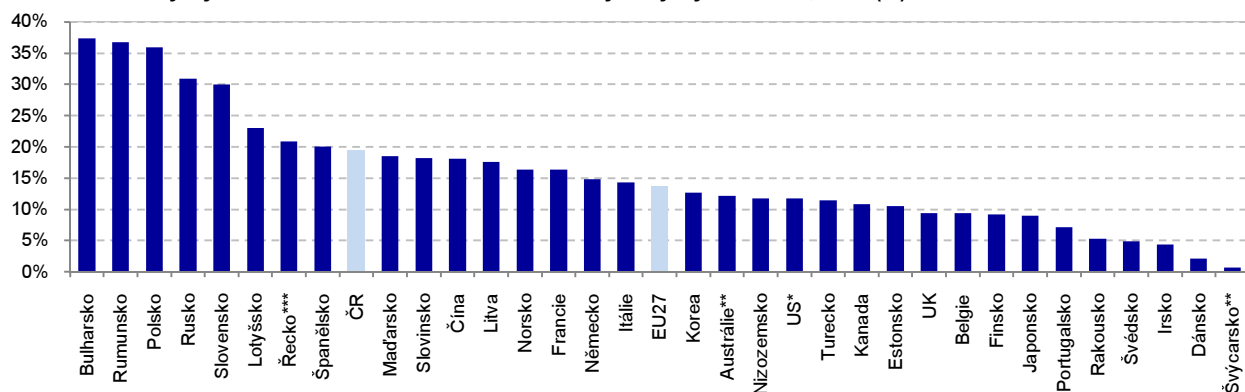
- V roce 2011 bylo za výzkum a vývoj provedený ve vládním sektoru celkově utraceno 12,4 mld. Kč, což představovalo 18 % všech výdajů na VaV. V posledních pěti letech bylo ve vládním sektoru na VaV utraceno téměř 68 mld. Kč. Průměrný meziroční reálný růst výdajů na VaV v tomto období činil 4,9 % i přes to, že v letech 2008 a 2010 došlo k reálnému poklesu těchto výdajů na VaV (o 1,7 %, resp. o 1,4 %). Nejvýraznější nárůst výdajů na VaV ve vládním sektoru byl zaznamenán v roce 2007 (o 17,6 %). V posledním roce došlo k růstu výdajů na VaV v tomto sektoru o 934 mil. Kč, což ve stálých cenách roku 2005 představuje reálný nárůst rovný 8,9 %.
- Není překvapivé, že převážná část výdajů na VaV ve vládním sektoru byla vždy financována z veřejných zdrojů. V roce 2011 bylo z veřejných zdrojů uskutečněno 78 % výdajů na VaV ve vládním sektoru (9,6 mld. Kč). Druhým nejvýznamnějším zdrojem financování VaV ve vládním sektoru byly soukromé zahraniční podnikatelské zdroje, které v roce 2011 financovaly desetinu výdajů na VaV (1,2 mld. Kč). Soukromé domácí podnikatelské zdroje se na výdajích na VaV ve vládním sektoru podílely 3 % (0,4 mld. Kč).
- Akademie věd ČR je z hlediska výdajů na VaV ve vládním sektoru tradičně dominantní (stejně jako tomu je u počtu zaměstnanců VaV či výzkumných pracovníků VaV). V roce 2011 bylo v ústavech Akademie věd ČR na VaV vynaloženo 78 % výdajů na VaV vládního sektoru (9,7 mld. Kč). V ostatních veřejných institucích činily v roce 2011 výdaje na VaV 2 mld. Kč (16 % výdajů na VaV ve vládním sektoru). V archivech, muzeích a knihovnách (CZ-NACE 91) bylo na VaV v roce 2011 vydáno 0,4 mld. Kč (3 %).
- Převážná většina výdajů na VaV byla ve vládním sektoru vždy věnována na základní výzkum. V roce 2011 činily výdaje na základní výzkum 9,2 mld. Kč, což znamenalo 74 % výdajů na VaV ve vládním sektoru. Na aplikovaný výzkum ve vládním sektoru byly v tomto roce investovány 2,6 mld. Kč (21 %) a na experimentální vývoj 611 mil. Kč (5%), což znamenalo o 2 procentní body více než minulý rok.
- Stejně jako v ostatních sektorech provádění VaV měly i ve vládním sektoru výdaje na VaV většinou charakter běžných nákladů (9,9 mld. Kč v roce 2011, 80 %), ze kterých tvořily téměř polovinu mzdové náklady (51 %) a druhou polovinu ostatní běžné náklady (49 %). Investiční výdaje na VaV ve vládním sektoru v roce 2011 činily 2,4 mld. Kč a převážná většina z nich byla na dlouhodobý hmotný majetek.
- Více než polovina výdajů na VaV ve vládním sektoru byla po celé sledované období věnována na VaV v oblasti přírodních věd, kde v roce 2011 bylo spotřebováno 64 % výdajů na VaV z tohoto sektoru (8 mld. Kč). Mezi ostatní vědní oblasti, kde byla ve vládním sektoru investována největší část výdajů na VaV, patřily technické vědy (1 mld. Kč, 9 %) a humanitní vědy (1 mld. Kč, 8 %).
- Téměř tři čtvrtiny výdajů ve vládním sektoru byly užity na výzkum a vývoj probíhající na pracovištích sídlících v Praze (9,2 mld. Kč), což koresponduje s umístěním sídel většiny veřejných výzkumných institucí. Dalšími kraji s výraznými výdaji na VaV ve vládním sektoru byly kraje Jihomoravský (1,3 mld. Kč, 11 % výdajů na VaV vládního sektoru) a Středočeský (1,1 mld. Kč, 8 % výdajů na VaV vládního sektoru).
- V roce 2010 činily v EU27 výdaje na VaV ve vládním sektoru 32,1 mld. EUR a z celkových výdajů na VaV tvořily 14 %. Nejvyšší podíl výdajů ve vládním sektoru na celkových výdajích na VaV byl zaznamenán v nových členských státech EU27 jako je Bulharsko (37 %), Rumunsko (37 %), Polsko (36 %) a Slovensko (30 %). Naopak nejnižší podíl vykazovalo Švýcarsko, Dánsko, Irsko a Švédsko (méně než 5 %). Česká republika se se svým podílem 19 % nacházela nad průměrem EU27.

Graf 4.9: Výdaje na VaV uskutečněné ve vládním sektoru podle druhu pracoviště VaV (v mld. Kč)

Tab. 4.5: Výdaje na VaV uskutečněné ve vládním sektoru v ČR, 2006–2011

	mil. Kč – běžné ceny						struktura					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkem	9 309	11 306	11 325	11 836	11 469	12 403	100%	100%	100%	100%	100%	100%
podle zdroje financování												
Podnikatelské	717	755	666	492	544	427	8%	7%	6%	4%	5%	3%
Veřejné	7 886	9 312	9 513	10 117	9 406	9 622	85%	82%	84%	85%	82%	78%
Zahraniční	572	1 160	947	1 088	1 498	2 339	6%	10%	8%	9%	13%	19%
Soukromé	314	836	628	691	1 076	1 267	3%	7%	6%	6%	9%	10%
Veřejné	258	324	319	397	422	1 072	3%	3%	3%	3%	4%	9%
Ostatní národní	134	79	198	139	21	15	1%	1%	2%	1%	0%	0%
podle typu VaV činnosti												
Základní výzkum	7 042	8 855	9 065	9 197	8 513	9 176	76%	78%	80%	78%	74%	74%
Aplikovaný výzkum	1 889	2 212	2 039	2 444	2 600	2 615	20%	20%	18%	21%	23%	21%
Experimentální vývoj	378	240	221	194	356	611	4%	2%	2%	2%	3%	5%
podle druhu pracoviště												
Akademie věd ČR	6 489	8 649	8 530	8 990	8 669	9 646	70%	76%	75%	76%	76%	78%
Resortní výzkumná pracoviště	1 985	1 781	1 908	1 830	1 950	2 008	21%	16%	17%	15%	17%	16%
Knihovny, archivy, muzea	309	381	426	530	494	362	3%	3%	4%	4%	4%	3%
Ostatní pracoviště	526	496	461	486	356	387	6%	4%	4%	4%	3%	3%
podle vědních oblastí												
Přírodní vědy	5 393	7 334	6 999	7 428	7 266	7 995	58%	65%	62%	63%	63%	64%
Technické vědy	1 135	1 108	1 021	1 237	1 090	1 065	12%	10%	9%	10%	10%	9%
Lékařské vědy	511	651	684	770	665	755	5%	6%	6%	7%	6%	6%
Zemědělské vědy	877	768	794	775	717	776	9%	7%	7%	7%	6%	6%
Sociální vědy	656	565	883	598	728	783	7%	5%	8%	5%	6%	6%
Humanitní vědy	737	880	944	1 028	1 003	1 030	8%	8%	8%	9%	9%	8%
podle krajů ČR												
Praha	6 430	8 501	8 371	8 546	8 351	9 180	69%	75%	74%	72%	73%	74%
Středočeský	1 072	982	1 014	1 078	1 044	1 054	12%	9%	9%	9%	9%	8%
Jihočeský	504	550	596	629	630	465	5%	5%	5%	5%	5%	4%
Plzeňský	15	16	25	31	67	66	0%	0%	0%	0%	1%	1%
Karlovarský	4	3	1	1	1	1	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ústecký	18	14	23	26	11	13	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Liberecký	11	8	15	15	19	40	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Královéhradecký	88	73	63	126	53	26	1%	1%	1%	1%	0%	0%
Pardubický	38	36	15	29	14	51	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Vysočina	13	16	17	11	10	12	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Jihomoravský	1 030	1 011	1 058	1 235	1 174	1 323	11%	9%	9%	10%	10%	11%
Olomoucký	11	17	17	19	10	12	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Zlínský	2	5	6	4	3	4	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Moravskoslezský	73	74	105	86	80	155	1%	1%	1%	1%	1%	1%

Graf 4.10: Podíl výdajů na VaV ve vládním sektoru na celkových výdajích na VaV, 2010 (%)

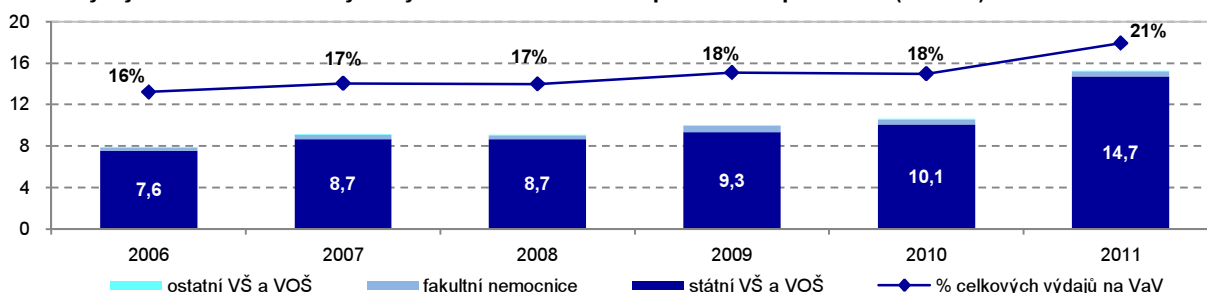
* Údaje za rok 2009; ** Údaje za rok 2008; *** Údaje za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 2012–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

4.5. Výdaje na výzkum a vývoj uskutečněné ve vysokoškolském sektoru

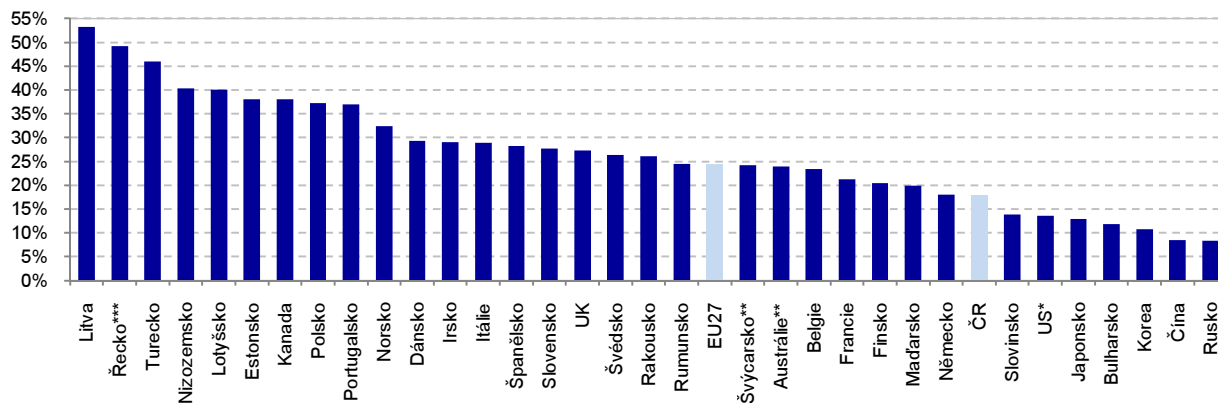
- V roce 2011 dosáhly výdaje na VaV ve vysokoškolském sektoru 15,3 mld. Kč, což znamenalo 22 % celkových výdajů na VaV v České republice. Oproti předchozímu roku vzrostly výdaje na VaV ve vysokoškolském sektoru o 4,7 mld. Kč, což představuje reálný relativní nárůst ve výši 45 %. Tento nárůst výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru je z celého sledovaného období jednoznačně nejvýraznější a uskutečnil se především díky přílivu finančních prostředků z veřejných zahraničních zdrojů na VaV. Mezi roky 2006 a 2011 tedy reálně rostly výdaje na VaV ročně v průměru o 13 %. K jedinému reálnému i nominálnímu poklesu výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru došlo v roce 2008 o 2,6 % ve stálých cenách roku 2005.
- Nejdůležitější roli ve financování VaV na vysokých a vyšších odborných školách i nadále hrají veřejné zdroje, které do roku 2009 vždy tvořily více než 90 % výdajů na VaV v tomto sektoru. V letech 2010 a následně i v roce 2011 činily výdaje na VaV z veřejných zdrojů 10,9 mld. Kč, což bylo 72 % z výdajů na VaV v tomto sektoru. Druhým nejdůležitějším zdrojem financování VaV ve vysokoškolském sektoru byly po celé sledované období veřejné zahraniční zdroje, které v posledním roce vzrostly více než čtyřikrát a činily 3,6 mld. Kč. Jejich relativní zastoupení na celkových financích do VaV ve vysokoškolském sektoru vzrostlo z 8 % v roce 2010 na 24 % v roce 2011. Nárůst veřejných zahraničních zdrojů na VaV byl způsoben zejména realizací projektů spolufinancovaných ze Strukturálních fondů EU. Vlastní příjmy vysokých škol spolufinancovaly VaV po celé sledované období přibližně 4 % a v roce 2011 činily 0,5 mld. Kč. Naopak velmi malým podílem stále přispívají k financování VaV podnikatelské zdroje, které v roce 2011 činily méně než 0,2 mld. Kč (1 %).
- Stejně jako bylo nejvíce zaměstnanců VaV zaměstnáno ve veřejných a státních vysokých školách, tak i výdaje na VaV byly nejvyšší v této skupině pracovišť. V roce 2011 bylo na VaV ve veřejných a státních vysokých školách vydáno celkem 14,7 mld. Kč, což znamenalo 96 % výdajů na VaV v tomto sektoru provádění. Ve fakultních nemocnicích bylo v posledním roce investováno do VaV 0,5 mld. Kč (3 %) a v soukromých vysokých a vyšších odborných školách méně než 0,1 mld. Kč (1 %).
- Z hlediska typu VaV činnosti byl nejvyšší podíl výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru věnován na základní výzkum (52 % v roce 2011, 7,9 mld. Kč) a dále pak na aplikovaný výzkum (37 %, 5,7 mld. Kč). Výdaje na experimentální vývoj byly ve vysokoškolském sektoru zastoupeny nejméně (1,6 mld. Kč v roce 2011, 11 %), i když v porovnání s předchozím rokem vzrostly o více než miliardu.
- V roce 2011 došlo ke změně zastoupení výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru podle druhu nákladů tak, že běžné výdaje na VaV představují tři čtvrtiny výdajů na VaV (11,5 mld. Kč) a investiční výdaje celou čtvrtinu (3,8 mld. Kč). Investiční náklady představují téměř výhradně dlouhodobý hmotný majetek včetně budov, staveb a pozemků.
- V celém sledovaném období bylo nejvíce finančních prostředků na VaV ve vysokoškolském sektoru investováno do VaV v oblasti technických věd, kde v roce 2011 činily výdaje na VaV téměř 6 mld. Kč (39 %). Dalšími nejvíce zastoupenými vědními oblastmi z hlediska výdajů na VaV byly ve vysokoškolském sektoru v roce 2011 přírodní vědy (4,4 mld. Kč, 29 %) a lékařské vědy (2,2 mld. Kč, 14 %), jejichž výdaje na VaV v posledním roce poklesly o 331 mil. Kč.
- Nejvíce finančních prostředků bylo v roce 2011 vydáno na VaV ve vysokoškolském sektoru v Praze (5,3 mld. Kč, 35 %) a v Jihomoravském kraji (4,4 mld. Kč, 29 %). V posledním roce ovšem relativní zastoupení Prahy na výdajích na VaV ve vysokoškolském sektoru kleslo o 9 procentních bodů.
- V roce 2010 v EU27 činily výdaje na VaV ve vysokoškolském sektoru 57,3 mld. EUR, což představovalo 24 % celkových výdajů na VaV v EU27. Podíl výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru z celkových výdajů na VaV byl nejvyšší v Litvě (53 %), Řecku (49 %) a Turecku (46 %). Naopak nejnižší byl v Číně a Rusku (shodně 8 %). Česká republika se se svým podílem vysokoškolského sektoru (18 %) pohybovala pod průměrem EU27.

Graf 4.11: Výdaje na VaV uskutečněný ve vysokoškolském sektoru podle druhu pracoviště (mld. Kč)

Tab. 4.6: Výdaje na VaV uskutečněné ve vysokoškolském sektoru v ČR, 2006–2011

	mil. Kč – běžné ceny						struktura					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkem	7 918	9 158	9 090	10 022	10 616	15 288	100%	100%	100%	100%	100%	100%
podle zdroje financování												
Podnikatelské	55	67	57	106	113	156	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Veřejné	7 166	8 387	8 256	9 076	9 216	10 947	90%	92%	91%	91%	87%	72%
Zahraniční	354	411	394	426	886	3 641	4%	4%	4%	4%	8%	24%
Soukromé	21	5	3	1	6	5	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Veřejné	333	406	391	425	881	3 636	4%	4%	4%	4%	8%	24%
Ostatní národní	344	294	383	415	400	545	4%	3%	4%	4%	4%	4%
podle typu VaV činnosti												
Základní výzkum	4 875	5 619	5 208	6 032	5 886	7 905	62%	61%	57%	60%	55%	52%
Aplikovaný výzkum	2 547	3 059	3 364	3 624	4 112	5 704	32%	33%	37%	36%	39%	37%
Experimentální vývoj	496	480	519	366	618	1 679	6%	5%	6%	4%	6%	11%
podle druhu pracoviště												
Veřejné a státní VŠ	7 554	8 687	8 664	9 324	10 110	14 702	95%	95%	95%	93%	95%	96%
Fakultní nemocnice	325	423	362	620	419	495	4%	5%	4%	6%	4%	3%
Soukromé VŠ, VOS	40	48	64	78	87	92	1%	1%	1%	1%	1%	1%
podle vědních oblastí												
Přírodní vědy	2 020	1 911	2 357	2 446	2 819	4 420	26%	21%	26%	24%	27%	29%
Technické vědy	2 653	3 388	3 228	3 474	3 761	5 974	34%	37%	36%	35%	35%	39%
Lékařské vědy	1 543	1 843	1 573	2 084	1 833	2 164	19%	20%	17%	21%	17%	14%
Zemědělské vědy	458	606	613	717	634	812	6%	7%	7%	7%	6%	5%
Sociální vědy	796	922	812	713	784	1 058	10%	10%	9%	7%	7%	7%
Humanitní vědy	448	488	506	588	786	860	6%	5%	6%	6%	7%	6%
podle krajů ČR												
Praha	3 739	4 180	4 213	4 639	4 634	5 334	47%	46%	46%	46%	44%	35%
Středočeský	1	12	17	2	12	12	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Jihočeský	285	310	382	383	410	435	4%	3%	4%	4%	4%	3%
Plzeňský	403	435	466	398	448	686	5%	5%	5%	4%	4%	4%
Karlovarský	0	1	1	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ústecký	76	99	108	115	154	142	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Liberecký	169	233	181	220	247	662	2%	3%	2%	2%	2%	4%
Královéhradecký	273	377	286	353	332	412	3%	4%	3%	4%	3%	3%
Pardubický	189	190	194	213	235	304	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Vysočina	0	0	0	0	2	2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Jihomoravský	1 676	1 918	1 888	2 264	2 627	4 366	21%	21%	21%	23%	25%	29%
Olomoucký	456	559	570	622	712	1 041	6%	6%	6%	6%	7%	7%
Zlínský	106	139	183	179	141	188	1%	2%	2%	2%	1%	1%
Moravskoslezský	545	706	602	633	661	1 704	7%	8%	7%	6%	6%	11%

Graf 4.12: Podíl výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru na celkových výdajích na VaV, 2010 (%)

* Údaje za rok 2008; ** Údaj za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 2012–1, Eurostat a dopočty ČSÚ